

Innhold

Innledende refleksjoner	6
1. Den komplekse hverdagen – i spenningsfeltet mellom idealer og realiteter	15
Den profesjonelle skyldfølelsen	17
Harmoni eller konflikt	18
Pedagogisk dannelse	20
2. Vi står i et ansvarsforhold der elevene utgjør den grunnleggende utfordringen	22
Interessen for etikk – et krisetegn?	23
Skolen – et etisk anliggende	24
Etikk i skolen	25
Etikk og makt	25
Etikk på hvilket grunnlag?	26
Hvorfor arbeide med yrkesetikk i skolen?	27
Etikk – et elevperspektiv	30
Etikk og verdier	32
Åpne og skjulte verdier	37
Refleksjonsmodell	41
Etikk og foreldresamarbeid	43
Verdier og handlingsvalg	45
Etikk – et sammensatt fenomen	46
Etikk og minstestandarder	48
Etiske dilemmaer	48

Menneskesyn	55
Kunnskapssyn	60
Samfunnssyn	67
3. Bevissthet om eget og respekt for andres standpunkt	69
Dialog som motkultur	71
Dialog – hva innebærer det?	72
Dialogen – en utfordring	87
Regresjon og progresjon	92
4. Det pedagogiske feltets kompliserte problematikk	93
Demokrati og lærerkompetanse	93
Foreldreinnflytelse – en byrde eller en forutsetning?	107
5. Samhandling og profesjon	123
Profesjonsbegrepet	123
Profesjonsforståelse ut fra skolens mandat og oppgaver	125
Den profesjonelle, autonome lærer	127
Alternativ til profesjonsbegrepet	129
Lærerkompetanse – en forsøksvis avklaring	130
Avsluttende kommentar	132
Litteraturliste	133